1414
1414
ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲬᲠᲐᲤᲝ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲛᲨᲠᲝᲚᲔᲗᲐᲠᲘᲐᲗᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲗᲐ ᲒᲐᲜᲗᲘᲡᲙᲘᲡ, ᲨᲔᲣᲠᲗᲓᲘᲗ

ᲙᲝᲛᲔᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲡᲐᲥ. Კ. Პ. (Ბ) ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲔᲑᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲙᲕᲘᲠᲐ 18 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲘ 1940 წ.

№ 40 (5741)

ᲤᲐᲡᲘ 10 ᲙᲐ�პ

ᲡᲔᲠᲒᲝᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲛᲣᲓᲐᲛ ᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲔᲑᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲒᲣᲚᲨᲘ

ᲡᲐᲛᲘ წლის წინათ ჩვენმა პარტიამ, საბჭოთა კავშირის ხალხებმა და მათთან ერთად მთელი მსოფლიოს მუშათა კლასმა უდიდესი დანაკლისი განიცადა — გარდაიცვალა ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისათვის თავდადებული მებრძოლი, რკინის ნებისყოფის, შეუდრეკელი რევოლუციონერი, პროლეტარული რევოლუციის უშიშარი რაინდი, ჩვენი ხალხის საყვარელი სერგო — **გრიგოლ კონსტანტინეს-ძე ორჯონიკიძე.**

ჯერ კიდევ ახალგაზრდა, 17 წლის ყმაწვილი სერგო მთელი თავისი მჩქეფარე, ახალგაზრდული ენერგიით ჩაება რევოლუციურ მოძრაობაში, 1903 წელს შევიდა ბოლშევიკთა პარტიაში და შემდეგ 30 წელზე მეტი დროის განმავლობაში ერთი წუთითაც არ შემდრკალა, არასდროს გადაუხვევია ბოლშევიზმის გზიდან, მუდამ იყო დიდი **ლენინისა** და **სტალინის** უერთგულესი თანამებრძოლი.

პირველად 1906 წელს შეხვდა სერგო ამხანაგ სტალინს გაზეთ „დროს“ რედაქციაში. ამხანაგმა სტალინმა უდიდესი როლი ითამაშა სერგო ორჯონიკიძის, როგორც პროლეტარული რევოლუციონერის აღზრდაში. დიდი სტალინის ხელმძღვანელობით ჯერ კიდევ რუსეთში პირველი რევოლუციის დროს მუშაობდა სერგო ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკურ ორგანიზაციებში და შემდეგ მუდამ იყო ხალხთა დიდი ბელადის, ამხანაგ სტალინის ერთგული მეგობარი და თანამებრძოლი.

რეაქციის წლებში, როცა რევოლუციის მრავალი თანამგზავრი საბოლოოდ გადაგვიღალა მიეცა, სხვები კი სამარცხვინოდ გაიქცნენ ბრძოლის ველიდან, სერგო ახალი ენერგიით იბრძვის მუშათა რევოლუციური ორგანიზაციების შენარჩუნებისა და მათი მუშაობის გაძლიერებისათვის, პარტიის რიგების გამტკიცებისათვის. 1910-11 წლებში სერგო პარიზშია — სწავლობს ლონდონის ლენინურ სკოლაში. მალე იგი ლენინის საგანგებო დავალებით მოემგზავრება რუსეთში და ამხანაგ **სტალინის** ხელმძღვანელობით ამზადებს პრაღის კონფერენციას, რომელმაც პარტია უნდა გასწმინდოს ლიკვიდატორებისაგან, შეამჭიდროოს მისი რიგები.

1917 წელი. ბოლშევიკები ამზადებენ ოქტომბრის გრანდიოზულ შტურმს. ამ მზადებაში უდიდეს მონაწილეობას იღებს სერგო, რომელიც ლენინისა და სტალინის უახლოესი თანამებრძოლია. დროებითი მთავრობის ჯალათები გაფაციცებით დაეძებენ ლენინს, ლამობენ რევოლუციისათვის თავის მოკვეთას. ამ დროს პარტიისა და ხალხის მტრები — ტროცკი, კამენევი, რიკოვი მოითხოვენ, რათა ლენინი თავისუნებით გამოცხადდეს ბურჟუაზიულ სასამართლოში. ეს ხომ მისი სასიკვდილოდ გაწირვა იქნებოდა. ამხანაგ სტალინთან ერთად სერგო გადაჭრით წინააღუდგა მოღალატეთა მუხანათურ მოთხოვნას. პარტიის VI კრებაზე სერგო ორჯონიკიძეს ანგარიშს აძლევს ბაკურიანში. ეს ანგარიში ბოლო ანგარიშია ორჯონიკიძისა ლენინ-სტალინის პარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან. ამ ანგარიშის ერთ-ერთ ფურცელზე ასეთი ბარათია: „ამ ანგარიშის ბოლოს ამ ბარათზე ხელს ვაწერ. ეს ბარათი ნიშნავს,

ხელმძღვანელი პარტიული ორგანოების ანგარიშგება და არჩევნები

პარტიულ ორგანოებში ავირჩიოთ ყველაზე მტკიცე და შემოწმებული ბოლშევიკები

გავაძლიეროთ პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის პარტორგანიზაციის საანგარიშო-საარჩევნო პარტიული კრება დანიშნულ დროზე დაიწყო.

პარტორგანიზაციის განვლილი მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა პირველადი პარტიული ორგანიზაციის მდივანი ამხ. ალ. კენკიშვილი.

— საქ. სახელმწიფო მუზეუმის პარტიული ორგანიზაცია, — ამბობს ამხ. ალ. კენკიშვილი — საანგარიშო პერიოდში გაიზარდა მოწინავე ადამიანთა ხარჯზე. პარტიის რიგებში ახლად მიღებულთა შორის არიან მოწინავე მეცნიერი მუშაკები: კ. გრიგოლია, გ. გოგილაშვილი, პ. მგალობლიშვილი, ვ. შიოშვილი, ა. გურგენიძე, თ. აბრამიშვილი და სხვ., რომლებიც თავგამოდებით მუშაობენ მოწინავე მეცნიერების აყვავებისათვის. აღსანიშნავია ისიც, რომ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების შეჯამებამ აჩვენა, რომ პარტორგანიზაციის მიერ გამოყოფილი აგიტატორები ეწეოდნენ ბოლშევიკურ აგიტაციას მოსახლეობაში.

მაგრამ პარტორგანიზაციის მუშაობაში მიღწევებთან ერთად, როგორც აქ კრებაზე გამოსულ ამხანაგების სიტყვებიდან გამოირკვა, არის მთელი რიგი ნაკლოვანებებიც.

პარტორგანიზაციის მუშაობაში არის მიღწევები, — სთქვა სიტყვით გამოსულმა ამხ. ვ. გოზალიშვილმა, —მაგრამ მე მინდა შევეხო ნაკლოვანებებს. პარტიულ - პოლიტიკურ მუშაობაში პარტიული კრების მომზადებულად მოწვევას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ორგანიზაციის წევრებმა წინასწარ უნდა იცოდნენ ამა თუ იმ კრების დღისწესრიგი, რათა კრებაზე მომზადებულნი მივიდნენ. მაგრამ ჩვენს პარტიულ ორგანიზაციაში მომზადებულად პარტიული კრება არ მოწწევიათ. ამიტომ იყო, რომ ძალიან ხშირად კრებები უფერულად ტარდებოდა, რაც ერთერთ ნაკლად უნდა ჩაითვალოს. გარდა ამისა, აღსანიშნავია ისიც, რომ პარტორგანიზაცია სათანადო დახმარებას არ უწევს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ დამოუკიდებლად შემსწავლელ ამხანაგებს.

— ჩვენს სამეცნიერო დაწესებულებაში, — აღნიშნა ამხ. ელ. შელიამ, — პარტორგანიზაციის მუშაობა მოისუსტებს. პარტიულ ორგანიზაციას საფუძვლიანად არ შეუსწავლია მუზეუმის ამა თუ იმ განყოფილების მუშაობა და არც რომელიმე მეცნიერ თანამშრომლის მუშაობის ხარისხი. სწორედ ამის შედეგია ის, რომ მუზეუმში სამეცნიერო-საგამოკვლევო მუშაობა ჯერ კიდევ არ არის სათანადო სიმაღლეზე დაყენებული. მუზეუმის თემატიური გეგმები არ სრულდება მოლიანად. მაგალითად, 1938 წლის 30 თემატიური გეგმიდან მხოლოდ 6 თემა დამუშავდა, ხოლო 1939 წლის თემატიური გეგმიდან დღესაც არ არის არცერთი წარმოდგენილი. არადამაკმაყოფილებელია აგრეთვე ისტორიული მასალებისა და დოკუმენტების შეგროვება, რაც გამოწვეულია იმით, რომ მეცნიერი მუშაკები შეთავსებით მუშაობენ და გადატვირთულნი არიან.

კამათში აგრეთვე მონაწილეობა მიიღეს ამხანაგებმა: ეფ. თოდუამ, ი. ფანცხავამ, ი. კაკაბაძემ, ვ. მიდელაშვილმა, რ. სილაგაძემ, ლ. ლეჟავამ, ლ. ჯანტურაიამ და სხვ., რომლებმაც ილაპარაკეს პარტიული ხელმძღვანელობის გაძლიერებაზე კომკავშირისადმი, პროფესიული ორგანიზაციისადმი, განსაკუთრებით კი ხაზი გაუსვეს მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლების აუცილებლობას.

დასასრულ საანგარიშო-საარჩევნო კრებამ პარტორგანიზაციის განვლილი მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად სცნო და დასახა ლონისძიებები შემდეგი მუშაობისათვის.

გრ. ოდიშელი

ბაბედულად ამხილეს ნაკლოვანებანი

მოლოტოვის რაიონის საბინაო სამართველოს პარტორგანიზაციის კრებაზე პარტიის 39 წევრ-კანდიდატიდან, რომელნიც ამ პირველადს პარტორგანიზაციაში ირიცხებიან, ყველა დაუგვიანებლივ გამოცხადდა.

პარტბიუროს მდივნის ამხ. ა. თოფურიას საანგარიშო მოხსენება საკმაოდ კრიტიკული და თვითკრიტიკული იყო.

პარტბიუროს განვლილი მუშაობის ბაბედული კრიტიკით გამოვიდა 19 კომუნისტი.

ი. ბუბუტეიშვილი აღნიშნავდა, რომ პარტორგანიზაცია სათანადოდ ვერ იბრძოდა შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის. ცალკეულ კომუნისტებს ჯერ კიდევ ვერ შეუგნიათ, რომ სამუშაო დროის არცერთ წუთს არ უნდა ვკარგავდეთ უქმად.

ამხ. ა. ტუტუნჯიანმა ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ მათთან სუსტად არის დაყენებული ბოლშევიზმის დაუფლების საქმე, ლექციები იკითხება მხოლოდ ქართულ ენაზე, არ ეწყობა თეორიული კონფერენციები და სხვ.

სიტყვებით გამოსული ამხანაგები: ა. მამფორია, ნ. ასოიანი, პ. ჯალაბოვი, ა. ჯანგოიანი, ბ. სალარაძე, ს. ნადირაძე, შ. ასამბაძე, ი. ალიკოშვილი, ვ. ოჯამალოვი, ა. გიგაშვილი, დ. ვადაჭკორია, შ. მესხიშვილი, გ. ღარიბოვი, ა. მანჯგალაძე და სხვ. ლაპარაკობდნენ კომკავშირის კომიტეტისა და ადგილკომის სუსტ მუშაობაზე და აღნიშნავდნენ, რომ პარტბიურო მათ ყოველდღიურ ოპერატიულ დახმარებას არ უწევდა, რომ სუსტად არის დაყენებული თავდაცვითი მუშაობა, უმოქმედოდ არიან აქ არსებული ნებაყოფლობითი ორგანიზაციები და სხვ. კომუნისტებმა წამოაყენეს პრაქტიკული წინადადებანი შემდგომი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

დახურული (ფარული) კენჭისყრით პარტბიუროს შემადგენლობაში აირჩიეს 5 ამხანაგი, პარტბიუროს მდივნად არჩეულ იქნა ამხ. ა. თოფურია.

■ ს. გოგიტაძე

კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ნიშნით

თბილისის სტალინის სახელობის ორთოქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანაში დიდი ორგანიზებულობითა და პოლიტიკური აქტივობით ჩატარდა საამქროთა პარტიული ორგანიზაციების საანგარიშო - საარჩევნო კრებები. კომუნისტებმა დაუნდობლად ამხილეს არსებული ნაკლოვანებები და შემოიტანეს წინადადებანი პარტიული მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

ამწყობი საამქროს პარტბიუროს მდივანმა ამხ. მ. კონიაშვილმა თავის საანგარიშო მოხსენებაში ილაპარაკა იმ მიღწევებზე, რომლებიც საამქროს პარტიულმა ორგანიზაციამ მოიპოვა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII კონგრესის გადწყვეტილებათა განხორციელების საფუძველზე. ამავე დროს აღნიშნა, რომ ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული პარტიული პროპაგანდა, საგიტაციო მუშაობა, ახალგაზრდა კომუნისტების აღზრდის საქმე, პარტბიუროს მიერ პარტიული დავალებების სწორად განაწილება და მიღებულ დადგენილებათა შესრულების შემოწმება.

მოხსენების შემდეგ პირველი სიტყვა პიღო ამწყობი საამქროს სტახანოველმა ოსტატმა, კომუნისტმა ამხ. ათანასოვმა. მან აღნიშნა, რომ საამქროს პარტიული ორგანიზაციის ბიურო არასაკმაოდ ხელმძღვანელობდა პარტიულ პროპაგანდას, ჩვენი პარტიის გმირული ისტორიის შესწავლის საქმეს. იშვიათად ტარდებოდა თეორიული ლექციები და კონსულტაციები იმ ამხანაგებთან, რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“.

სტახანოველმა კომუნისტმა ამხ. კოჩეტკოვმა კრების ყურადღება სავსებით სამართლიანად შეაჩერა თავდაცვითი მუშაობის საკითხებზე.

— კარგი კომუნისტი ის არის, რომელიც წარმატებით ეუფლება ბოლშევიზმს, სტახანოვურად მუშაობს დაზგასთან, და ამავე დროს სწავლობს შაშანისა და ტყვიამფრქვევის ზუსტად სროლას. საბუნაროდ, ჩვენთან ამ საქმეს არ ექცევოდა ჯერეროვანი ყურადღება,—სთქვა ამხ. კოჩეტკოვმა.

საქმიანი კრიტიკით გამოვიდა ამხ. ზლატნიცკი, რომელმაც აღნიშნა, რომ პარტიული ორგანიზაცია სუსტად ხელმძღვანელობდა სტახანოვურ მოძრაობას, მისი ახალი ფორმების — მრავალდაზგიანობისა და პროფესიათა შეთავსების დანერგვას; მან ილაპარაკა აგრეთვე იმაზე, რომ პარტბიურო სუსტად ანხორციელებდა ადმინისტრაციის სამეურნეო საქმიანობაზე კონტროლის უფლებას.

პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის სამეურნეო საქმიანობასთან შეთავსების საკითხზე ილაპარაკა აგრეთვე ამხ. დიასამიძემ.

საამქროს უფროსმა ამხ. მკერავლიშვილმა კრებას უამბო, რომ საამქროში ჯერ კიდევ სუსტია კომუნისტების ავანგარდული როლი. ზოგიერთი კომუნისტი არ მუშაობს თავდადებულად, არ იბრძვის ჯანსაღი ორთქლმავლების დროულად გამოშვებისათვის. ზოგჯერ ისიც კი ხდება, რომ თვით კომუნისტები არღვევენ შრომის დისციპლინას.

კრებაზე ბოლშევიკური კრიტიკით გამოვიდნენ აგრეთვე კომუნისტები ამხ. კუპავა, მიქაძე, ოგანეზოვი, ხიდაშელი, სტეფანოვი და ბურჭულაძე.

კრებამ პარტბიუროს მუშაობა დამაკმაყოფილებლად შეაფასა. ბოლოს არჩეულ იქნა პარტბიუროს ახალი შემადგენლობა და დელეგატები საქარხნო პარტკონფერენციაზე დასასწრებლად.

○

საქვაბე საამქროს პარტორგანიზაციის კრებაზე ცნობილმა მექვაბემ ორდენოსანმა ამხ. მ. გეწაძემ თავისი სიტყვა პარტბიუროს განვლილი მუშაობის მკაცრი კრიტიკით დაიწყო.

— თუ ჩვენს საამქროში პარტიული პროპაგანდა სათანადო სიმაღლეზე არა დგას, ეს იმითაც აიხსნება, რომ თვით პარტბიუროს მდივანი ამხ. სოხაძე ნაკლებად იბრძოდა თავისი იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლებისათვის. ჩვენი საამქროს კომუნისტების უმრავლესობა დამოუკიდებლად სწავლობს პარტისტორიას, მაგრამ მათ პარტბიუროს ნაკლებად ეხმარებოდა, — აღნიშნა ამხ. გეწაძემ.

საქვაბე საამქროში თავდაცვითს მუშაობას არასაკმაო ყურადღება ექცეოდა. პარტბიუროს საანგარიშო პერიოდში ერთხელაც არ განუხილავს საკითხი თავდაცვა-ავიაქიმის პირველადი ორგანიზაციის მუშაობის შესახებ და არ დაუსახავს კონკრეტული ღონისძიებები თავდაცვითი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის. ამ საკითხზე საკმაოდ მკვეთრად ილაპარაკეს მოკამათეებმა ამხ. ბაზილაკმა, სოხაძემ და სელიხოვმა.

პარტბიუროს განვლილი მუშაობა გააკრიტიკეს აგრეთვე ამხ. ვ. ხატაშვილმა, ი. ზაალიშვილმა, ვ. ფილიმონოვმა, ი. ნეფარიძემ და ვ. მელვინიშვილმა.

საანგარიშო - საარჩევნო კრებები საქმიანი კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ნიშნით ჩატარდა აგრეთვე სატენდერო, სამკეთლო, მექანიკურ, სამონტაჟო, საიარაღო, სალითონო და სხვა საამქროებში.

მ. თევზაძე
პ. ჰიოკაძე

თბილისს ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის კედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრები (მარცხნიდან): გ. ალადაშვილი, ა. პერონიძე, კ. ისაკაძე ამზადებენ გამოსაშვებად კედლის გაზეთის სპეციალურ ნომერს ხელმძღვანელ პარტორგანოების არჩევნებთან დაკავშირებით.

ფოტო. რ. აკოფოვისა

საანგარიშო-საარჩევნო კრებები კომუნისტთა მაღალი აქტივობით ჩარდება

(ბათუმი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

ბათუმის პარტიულ ორგანიზაციებში კომუნისტთა დიდი აქტივობით ტარდება საანგარიშო-საარჩევნო კრებები.

15 თებერვალს საანგარიშო-საარჩევნო კრებები ჩატარდა ტყვიის, მომთუთიებელ და ასფალტ-ბეტონის ქარხნების, აჭარის ასსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის, „საჯკეების“ და სხვა პირველადს პარტორგანიზაციებში.

ტყვიის ქარხნის პარტორგანიზაციის კრებაზე, რომელსაც პარტიის 14 წევრი და 2 კანდიდატი დაესწრო, საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა პარტორგანიზაციის მდივანი ამხ. ს. ავთიანი. გამოირკვა რომ ავთიანი მოხსენებისათვის სათანადოდ არ მომზადებულა. შეკითხვებზედაც ვერ გასცა ამომწურავი პასუხი.

კამათში გამოსულმა კომუნისტებმა ვ. ბელოვმა, რ. ახიჯანოვმა, მ. მანუკიანმა, მ. სტეფანიანმა, ა. მოსესიანმა და სხვებმა მკაცრად გააკრიტიკეს პარტორგანიზაციის მუშაობა.

პარტიაში მოწინავე ადამიანების მიღებას არ ექცეოდა ჯეროვანი ყურადღება. ერთი წლის განმავლობაში პარტორგანიზაციამ პარტიის წევრად გადაიყვანა 5 ამხანაგი, ხოლო კანდიდატად მიიღო 2, მაშინ როდესაც ქარხანაში 162 მუშაა, მათგან ნახევარზე მეტი სტახანოველი და დამკვრელია.

კრებაზე გამოირკვა ისიც, რომ პარტიული ორგანიზაცია სათანადო დახმარებას არ უწევს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ შემსწავლელებს.

კრებამ დამაკმაყოფილებლად სცნო პარტორგანიზაციის მუშაობა. დახურული (ფარული) კენჭისყრით პარტორგანიზაციის მდივნად აირჩიეს ამხ. ოვანიანი.

მომთუთიებელი ქარხნის პარტორგანიზაციის კრებაზე საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა პარტბიუროს მდივანი ამხ. ა. კაზარიანი. კამათში გამოსულმა ამხანაგებმა მომხსენებელს სამართლიანად უსაყვედურეს, რომ მოხსენება თვითკრიტიკული არ იყო.

პარტიული პროპაგანდის სუსტად დაყენებისა და პარტკანდიდატებთან მუშაობის ნაკლოვანებებზე ბევრმა ამხანაგმა გააამახვილა ყურადღება. კრებამ დამაკმაყოფილებლად სცნო პარტორგანიზაციის მუშაობა. პარტორგანიზაციის პარტბიუროს მდივნად არჩეულ იქნა ამხ. ა. კაზარიანი.

საზკეების პარტორგანიზაციის პარტბიუროს მდივნის მ. მახარაძის საანგარიშო მოხსენების გამო კამათში მონაწილეობა მიიღო 10 კაცმა. მოკამათეები მიღწევებთან ერთად გაბედულად აღნიშნავდნენ ნაკლოვანებებს. ორგანიზაცია ყურადღებით არ ეკიდება ქალთა მიღებას პარტიაში. უკანასკნელი 9 თვის განმავლობაში პარტიაში არცერთი ქალი არ არის მიღებული.

დახურული (ფარული) კენჭისყრით კრებამ პარტბიუროში აირჩია 5 ამხანაგი. პარტბიუროს მდივნად არჩეულ იქნა ამხ. ა. ბერიძე.

პ. დოგოლაჯგინიძე

პირველი კრებები

(გორი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

გორის რაიონის პირველადს პარტორგანიზაციებში დაიწყო ხელმძღვანელი პარტორგანოების არჩევნები. 15 თებერვალს საანგარიშო-საარჩევნო კრებები ჩატარდა ტყვიაფის ტერიტორიულ, ახალდაბის საკოლმეურნეო, გორის მტს-ის და საქვაბეჭრობის გორის გაყოფილებასთან არსებულ პირველადს პარტორგანიზაციებში.

საანგარიშო კრებები კომუნისტების მაღალი პოლიტიკური აქტივობით მიმდინარეობს. საქვაბეჭრობის გორის განყოფილების პარტორგანიზაციის პარტბიუროს მდივნის ამხ. შ. ჩრდილელის საანგარიშო მოხსენების გამო საქმიანი კამათი გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 10 კომუნისტმა. ამხ. ი. გულორდავამ აღნიშნა, რომ ჩრდილელის მოხსენებაში არ სჩანდა თვითკრიტიკა. იგი დამოუკიდებლად მუშაობდა, ხოლო პარტბიუროს წევრებს ს. ჭონიშვილს და სადამონიძეს მუშაობაში არ აბამდა.

პარტბიუროს მუშაობა მკაცრად გააკრიტიკა გ. ჯოჯიშვილმა. მან სთქვა, ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების ჩატარების შემდეგ ბევრი აგიტატორი (მ. ეგნატაშვილი, ი. მექერიშვილი და სხვ.) არ მუშაობს. სერიოზული ყურადღება არ ექცევა „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ შესწავლას; პარტისტორიის შემსწავლელი წრის მეცადინეობა რამდენჯერმე ჩაშალა.

კომუნისტმა ფ. ბურჯალიანმა აღნიშნა, რომ ზოგი კომუნისტი არღვევს პარტიულ დისციპლინას. მაგალითისათვის ისიც კმარა, რომ 15 თებერვალს საანგარიშო კრებაზე დაგვიანებით გამოცხადდნენ ნ. იმერლიშვილი, ჭორაღლიანცი, დ. რაზმაძე, კრასნოგლაზოვი და დ. ზიზოვი, ხოლო კრებაზე მთვრალი მოვიდა გ. კობერიძე.

პარტიულმა კრებამ პარტბიუროს მიერ ჩატარებული მუშაობა დამაკმაყოფილებლად სცნო.

დახურული (ფარული) კენჭისყრით პარტბიუროს შემადგენლობაში არჩეულ იქნა 5 კაცი. კრებამ რაიონული პარტიული კონფერენციის დელეგატებად აირჩია გადამწყვეტი ხმით 3 დელეგატი, სათათბირო ხმით—1. საქვაბეჭრობის გორის განყოფილების პარტბიუროს მდივნად დახურული (ფარული) კენჭისყრით არჩეულ იქნა ამხ. შ. ჩრდილელი.

ს. ჟურაშვილი

მიხ. ოსიპოვი

ინგლის-საფრანგეთის ოლინეგი ახლო აღმოსავლეთში

ხუთნახევარი თვეა, რაც ევროპაში ომი სწარმოებს, და ამ ხნის განმავლობაში ინგლის-საფრანგეთის ბლოკის სამხედრო სტრატეგიამ ცხადაყო თავისი გაკოტრება. ანტანტის არმია ვერ ჰბედავს რამე შეტევითი მოქმედების დაწყებას გერმანიის ზიგფრიდის ხაზის წინააღმდეგ. ინგლის-საფრანგეთის საჰაერო ფლოტს, მიუხედავად იმისა, რომ ინგლისელები ტრაბახით აღნიშნავდენ თავის ხარისხობრივ უპირატესობას (და უახლოეს მომავალში მოსალოდნელ რიცხობრივ უპირატესობას) გერმანიის საჰაერო ფლოტის წინაშე, ვერ გადაუწყვეტია რაიმე ოპერაციის დაწყება გერმანიის ფრონტისა და ზურგის წინააღმდეგ, რაც შეეხება საზღვაო ასპარეზს, მიუხედავად მოკავშირეების გადამწყვეტი უპირატესობისა გერმანიის წინაშე, აქაც მათ უბადრუკობა გამოიჩინეს. ბალტიის ზღვა—ინგლის-საფრანგეთის ფლოტის გზა — დახურული აღმოჩნდა საბჭოთა ავიაშირ - გერმანიის მეგობრობის წყალობით. ჩრდილოეთის ზღვაში ინგლისის ფლოტი ვერავითარი შეტევითი ოპერაციის დაწყებას ვერ ჰბედავს.

გერმანიის საზღვაო ბლოკადასთან დაკავშირებული იმედები ისე დასჭკნა, რომ ვერც კი მოასწრო გაფურჩქვნა. არც ისე დიდი ხანია, რაც მისტერ ჩერჩილი ასეთ წარმტაც სურათს გვიხატავდა: „ჩვენ მოვაწყეთ გერმანიის ბლოკადა და ამით უზრუნველვყავით ჩვენი გამარჯვება. ჩვენ შეგვიძლია გულდამშვიდებით ველოდოთ, რომ გერმანიას, ისე როგორც 1914-1918 წლებში, სულს შეუხუთავს ბლოკადით გამოწვეული შიმშილი“. მაგრამ ამასთან ივიწყებდნენ ერთ „პატარა“ გარემოებას: გერმანია, 1914-1918 წლებისაგან განსხვავებით, იბრძვის არა ორ ფრონტზე, არამედ მხოლოდ დასავლეთში. ვერ შესძლეს გერმანიის მოწყვეტა სსრ კავშირისაგან, სკანდინავიის ქვეყნებისაგან, ბალკანეთისაგან. ზღვისიქითური ბაზრები, რომლებსაც გერმანია, მართალია, მოწყვეტილია, შეადგენდნენ გერმანიის საგარეო ვაჭრობის დაახლოებით $^2/_3$-ს. ინგლისის ბლოკადის სტრატეგია მისი ახლანდელი სახით აშკარად გაკოტრდა. „ნერვების ომმა“ თავისი მახვილი თვით ინგლის-საფრანგეთის ანტანტის წინააღმდეგ მიმართა.

ამით აიხსნება ომის საკითხში შინაური ბრძოლის გამწვავება ინგლის-საფრანგეთის ბურჟუაზიის ბანაკში, უნაყოფო ოცნება იმაზე, რომ როგორმე ჩაშალონ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის მეგობრობა, რამდენადმე დააყოვნონ ამბების განვითარება, დაელოდონ უფრო ხელსაყოველ პირობებს იმისათვის, რომ გაუსწორდნენ გერმანიას.

ამითვე აიხსნება სტრატეგიული ჩიხიდან გამოსავლის დაეძებნებით ძებნა. ომის ახალი ასპარეზების, ახალი მოკავშირეების გამალებით ძებნა. მოკავშირეებისა, რომელთა დახმარებაც ანტანტის სასარგებლოდ შესცვლიდა ძალთა განწყობილებას. ჩერჩილის ისტერიული მოწოდება ნეიტრალური ქვეყნებისადმი იყო ინგლისის იმპერიალიზმის მიერ საკუთარი უმწეობის აღიარება, ბლოკადის სტრატეგიის ჩაშლის! აშკარა დადასტურება.

ახლო აღმოსავლეთს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ინგლის-საფრანგეთის გეგმებში ომის მასშტაბის გაფართოებისათვის. აქ არის ბრიტანეთის იმპერიის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი და ყველაზე ადვილმისაწვდომი სტრატეგიული კვანძი. აქ გადის ბრიტანეთის საზღვაო კომუნიკაციების მთავარი არტერია— სუეცი და ადენი—ინდოეთში, ავსტრალიასა და შორეულ აღმოსავლეთში. სუეცის გზა 3-4 ათასი მილით ამცირებს მანძილს ინდოეთამდე და ჰონკონგამდე იმ გზასთან შედარებით, რომელიც აფრიკას უვლის. ცნობილია, თუ რა დიდი ძალები ჰყავდა ინგლისს დაბანდებული პირველი იმპერიალისტური ომის დროს სუეცის არხის დასაცავად და შეტევითი ოპერაციებისათვის ამ უბანზე.

ვერსალის სისტემამ განახორციელა ინგლისის იმპერიალიზმის საუკეთესო ოცნება დაეწესებინა კონტროლი არა მარტო ინდოეთში მიმავალ საზღვაო გზაზე, არამედ სპარსეთის ყურისა და ინდოეთისაკენ მიმავალ სახმელეთო გზაზეც. ინგლისმა განამტკიცა თავისი ბატონობა ეგვიპტეში. მან ხელთ იგდო პალესტინა, ტრანსიორდანია, ერაყი, თავისი გავლენა დაამყარა არაბეთში. აფრიკაში, გერმანიის კოლონიების ხელში ჩაგდებასთან დაკავშირებით, ბრიტანეთის იმპერიალიზმმა შეჰქმნა ინგლისის საქ. ფლობელლობებისა და გავლენის სფეროების მთლიანი ზოლი, რომელიც სერავს აფრიკას კაპშტადტიდან კაირომდე და შემდეგ პალესტინით და მესოპოტამიით მიდის ინდოეთისაკენ. გამარჯვებით დამთავრალი ინგლისის იმპერიალიზმის დამპყრობლური მადა გაცილებით უფრო შორს მიდიოდა. 1919 წელს მან მოახდინა საბჭოთა კავკასიისა და თურქესტანის ოკუპაცია, ინტერვენცია თურქეთში, რათა დაენაწილებინა და მოესპო იგი, გაბატონდა ბოსფორსა და დარდანელში, სპარსეთს თავს მოახვია კაბალური ხელშეკრულება, რომელიც ინგლისის პროტექტორატად აქცევდა მას, გაბატონდა ავღანისტანში, მოახდინა სირიის, პალესტინის, არაბეთის, მესოპოტამიის ოკუპაცია.

ინგლისელი ინტერვენტები კავკასიასა და თურქესტანში დამარცხდნენ და იძულებული გახდნენ გაქცეულიყვნენ ამ ქვეყნებიდან. რუსეთში მომხდარი რევოლუციის ზეგავლენით, საბჭოთა რესპუბლიკების დახმარებით და მხარდაჭერით, თურქეთმა დაფხრიწა სევრის ძალადური ხელშეკრულება, გაანადგურა ინგლისის აგენტურა— ბერძენი ინტერვენტები, სპარსეთმა დაგლეჯა კაბალური ხელშეკრულება, რომელიც მას თავს მოახვია ინგლისმა. ავღანისტანმა დამოუკიდებლობას მიაღწია ინგლისის წინააღმდეგ ომში. მაგრამ ინგლისის იმპერიალისტებმა ვერაფერი ისწავლეს.

ახლო აღმოსავლეთი ბრიტანეთის იმპერიის საჰაერო კომუნიკაციათა უმნიშვნელოვანესი კვანძია. აქ გადის ავიახაზები, რომლებიც ლონდონს ხარფა-ბაღდადის გზით აერთებენ ინდოეთთან და ავსტრალიასთან, ალექსანდრია — კაიროს გზით ბრიტანეთის აფრიკულ სამფლობელოებთან, თვით სამხრეთ-აფრიკის კავშირამდე.

ახლო აღმოსავლეთი ბრიტანეთის იმპერიის უმნიშვნელოვანესი ეკონომიური ცენტრია. პირველ რიგში აღსანიშნავია ნავთი. ინგლის-ირანის ნავთის კომპანია—ინგლისის საადმირალოს ეს სანავთო განყოფილება, კონტროლს უწევს ირანის ნავთის წყაროებს, რომელთა საწარმოო სიმძლავრე 10 მილიონ ტონას უდრის. ინგლისელები კონტროლს უწევენ აგრეთვე მოსულის ნავთს, რომელსაც ხაიფასა და ტრიპოლში ჰგზავნიან ნავთსადენით. ინგლისს ფლოტისა და ავიაციის მომარაგებაში ეს ნავთი განსაკუთრებულ როლს ასრულებს. პალესტინასა და ირანში ინგლისს აქვს მთელი რიგი ნავთსაწმენდი საწარმოები, აგრეთვე მძლავრი სატანკერო ფლოტი საწვავი მასალის გადასაზიდად.

ეგვიპტეს მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ინგლისის ეკონომიკაში, როგორც ბამბის ბაზას.—აქედან გააქვთ იმ ბამბის ერთი მეოთხედი, რომელსაც ინგლისი ხმარობს.

ახლო აღმოსავლეთის ყველა ქვეყანა წარმოადგენს ბრიტანეთის კაპიტალის ენერგიული ექსპანსიის ასპარეზს, კერძოდ, გერმანიის წინააღმდეგ მწვავე საკონკურენციო ბრძოლის ასპარეზს. ცნობილია, თუ რა როლს ასრულებდა ბაღდადის რკინიგზის საკითხი ინგლის-გერმანიის ომამდელ წინააღმდეგობებში. უკანასკნელ წლებში გერმანიის კაპიტალის ენერგიული შეჭრა ახლო აღმოსავლეთში, განსაკუთრებით, გერმანია-თურქეთის ეკონომიური ურთიერთობის გაფართოება (გერმანიის უპირატესი როლი თურქეთის საგარეო ვაჭრობაში, გერმანიის სამრეწველო კონცესიების გაფართოება, გერმანიის საჰაერო ხაზების გაყვანა და სხვ.) ერთერთი მიზეზი იყო ინგლის-გერმანიას შორის გამწვავებული ანტაგონიზმისა, რომელმაც 20 წელზე მეტი ხნის შემდეგ მეორე ომი გამოიწვია ამ საელმწიფოთა შორის.

ამ ბოლო დროს უცხოეთის პრესა იუწყებოდა, რომ ინგლის-საფრანგეთის ბლოკი ახლო აღმოსავლეთში სხვადასხვა მახინაციას მიჰმართავს. სირიაში მოწყობილია არმია ფრანგ გენერალ ვეიგანის სარდლობით. ეგვიპტეში შექმნილია ინგლისის ახლო-აღმოსავლეთის ძალების სარდლობა გენერალ უეიველის მეთაურობით. ერაყში გაძლიერეს ინგლისის ჯარის ნაწილები და განზრახული აქვთ გადაიყვანონ იქ ჯარი ინდოეთიდან. იმასაც კი იუწყებიან, რომ განზრახულია ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის მილიონიანი არმიის შექმნა.

ამასთან ერთად სწარმოებს გაძლიერებული სტრატეგიული მზადება, კერძოდ რკინიგზისა და ავტოგზის მშენებლობის ხაზით. ჩქარდება ბაღდადის რკინიგზის დამთავრება მოუთავებელ უბანზე, რათა სპარსეთის ჟურე დაკავშირებულ იქნას ხმელთაშუა ზღვასთან, აგრეთვე არზრუმისაკენ მიმავალი რკინიგზის ხაზის დამთავრება. გაჰყავთ საავტომობილო გზა მესოპოტამიისა და ტრანსიორდანიის უდაბნოზე ბაღდადიდან ხაიფამდე.

ამავე დროს ენერგიულად ეწევიან დიპლომატიურ ბრიკებს, რომლებიც მიმართულია ახლო აღმოსავლეთის სახელმწიფოთა ბლოკის შექმნისაკენ: უნდათ მათ გააკეთებინონ ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალიზმის საქმე. ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატია აქ ეყრდნობა თურქეთს, რომელიც სავსებით ჩაბმულია ინგლისი გავლენის სფეროში. და ერაყს—მოჩვენებით დამოუკიდებელ სახელმწიფოს, რომელიც ფაქტიურად ინგლისის პროტექტორატს წარმოადგენს.

ბალკანეთში თურქეთი, რომელიც ბალკანეთის ანტანტაში შედის, ცდილობს ეს ანტანტა ბალკანეთის სახელმწიფოთა სამხედრო ბლოკის ღერძად გადააქციოს, რათა ამ სახელმწიფოებმა ლონდონისა და პარიზის ნებაზე იარონ. ანალოგიური სურათია ახლო აღმოსავლეთშიც. თურქეთი მონაწილეა ახლო აღმოსავლეთის (საადაბადის) თავდაუსხმელობის პაქტისა, რომელიც 1936 წელს დაიდო თურქეთსა, ირანსა, ერაყსა და ავღანისტანს შორის, ამჟამად ინგლისი და საფრანგეთი ცდილობენ ომის იარაღად გადააქციონ ეს პაქტი; ამისათვის უნდათ სუდის არაბეთი ჩაბან ამ პაქტში, რომელსაც ინგლის-საფრანგეთის ანტანტისადმი დაქვემდებარებულ სამეფო ბლოკად გადაქცევას უპირებენ. ეს ბლოკი მიმართული უნდა იყოს გერმანიის წინააღმდეგ. და მისი პირველი ნაბიჯი უნდა იყოს გერმანიის ეკონომიური პოზიციების მოსპობა ახლო აღმოსავლეთში (კერძოდ, თურქეთიდან ამ უკანასკნელ დღეებში გაანადევნეს ყველა გერმანელი ინჟინერი და ტექნიკოსი, რომლებიც სამრეწველო წამოწყებებში მუშაობდნენ). ეს ბლოკი, მისი ავტორების განზრახვით, მიმართული უნდა იყოს სსრ კავშირის წინააღმდეგაც.

მაგრამ ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალიზმის ყოველივე დაგეგმილი ცდა—მოიწვიათ საადაბადის პაქტის სახელმწიფოთა თათბირი, დღემდე უნაყოფო იყო.

ახლო აღმოსავლეთში ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალიზმის ყველა ამ მახინაციის აზრი სავსებით ნათელია. ახლო აღმოსავლეთში ინგლისისა და საფრანგეთის ხრიკები, უწინარეს ყოვლისა გერმანიის წინააღმდეგ არის მიმართული. ახლო აღმოსავლეთი ბალკანეთით გერმანიაზე შეტევის ოპერატიულ ბაზად უნდა გადაიქცეს. ინგლისის მთელი რიგი სახელმწიფო მოღვაწენი, კერძოდ. ლოიდ-ჯორჯი, ჩერჩილი და სხვები ჯერ კიდევ პირველი იმპერიალისტური ომის დროს მოითხოვდნენ, რათა ოპერაციების სიმძიმის ცენტრი დასავლეთის ფრონტიდან ახლო აღმოსავლეთსა და ბალკანეთში ყოფილიყო გადატანილი. თავიანთ მოთხოვნას ისინი შემდეგნაირად ასაბუთებდნენ: ომის ყველა ასპარეზი ერთიან მთელს წარმოადგენს. გერმანიის ბლოკი ირღვევა, თითქოს ალყაშემორტყმული სიმაგრეა, რომელზედაც იერიში ყველაზე უფრო სუსტ ადგილს უნდა იქნას მიტანილი. დასავლეთის ფრონტზე, იქ შექმნილ სიმაგრეთა გამო, არ შეიძლება საქმის სწრაფად გადაწყვეტა, ამიტომ უნდა მოიწყოს შეტევა მეორეხარისხოვან პლაცდარმებზე— მცირე აზიისა და ბალკანეთში. რათა გერმანიის მოკავშირეები წამოვაჩოქოთ,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ (ᲡᲔᲠᲒᲝ) ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔᲡ-ᲫᲔ ᲝᲠᲯᲝᲜᲘᲙᲘᲫᲔ

ᲡᲔᲠᲒᲝ ᲝᲠᲯᲝᲜᲘᲙᲘᲫᲔ
კავკასიის ფრონტის რევოლუციურ-სამხედრო საბჭოს წევრი ბაკოში 1920 წელს.

ᲡᲯᲐᲮᲐᲜᲝᲕᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲛᲐᲨᲘᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲐ

(ᲛᲝᲒᲝᲜᲔᲑᲔᲑᲘᲓᲐᲜ)

ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲘᲚᲘᲐᲡ-ᲫᲔ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ ᲝᲪᲜᲔᲑᲝᲑᲓᲐ ᲘᲛ ᲓᲠᲝᲡᲐ, ᲠᲝᲓᲔᲡᲐᲪ ᲩᲕᲔᲜ „ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲓᲐ, ᲤᲘᲖᲘᲙᲣᲠᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲐᲓ ᲠᲝᲛ ᲕᲗᲥᲕᲐᲗ, ᲒᲐᲓᲐᲕᲮᲓᲔᲗ ᲔᲠᲗᲘ ᲪᲮᲔᲜᲘᲓᲐᲜ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲪᲮᲔᲜᲘᲓᲐᲜ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲜ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲪᲮᲔᲜᲘᲓᲐᲜ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲜ ᲜᲐᲒᲚᲐᲕᲐᲓ ᲐᲠᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲠᲘᲦᲕᲐ. ᲡᲐᲮᲔᲚᲓᲝᲑᲠ, ᲒᲚᲔᲑᲣᲠᲘ, ᲛᲣᲢᲘᲙᲣᲠᲘ, ᲒᲐᲛᲔᲯᲐᲚᲢᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲪᲮᲔᲜᲘᲓᲐᲜ, ᲘᲛ ᲛᲝᲛᲭᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲝᲑᲐᲗᲐ ᲪᲮᲔᲜᲘᲓᲐᲜ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲜᲐᲒᲐᲠᲐᲣᲓᲔᲕᲘᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲮᲔᲑᲣᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, — ᲘᲡᲔᲗ ᲪᲮᲔᲚᲖᲔ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲡᲐᲪ ᲔᲘᲔᲑᲘ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲣᲮᲕᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘᲡᲐ ᲓᲐ „ᲐᲖᲝᲕᲡᲢᲐᲚᲘᲡ“, ᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲑᲜᲔᲪᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲒᲠᲐᲜᲓᲘᲝᲖᲣᲚ, ᲒᲛᲘᲠᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲔᲨᲘ ᲘᲓᲒᲐ. ᲡᲔᲠᲒᲝ—ᲛᲫᲘᲛᲔ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲐᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ „ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ“ ᲐᲠ ᲓᲐᲒᲒᲔᲑᲘᲚᲐ ᲛᲐᲗᲘ ᲛᲘᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲣᲦᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲛᲘᲛᲘᲜᲐᲜᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲠᲘᲦᲕᲐ.

ᲡᲔᲠᲒᲝ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲕᲜᲐᲮᲔ ᲙᲠᲔᲛᲚᲨᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ, ᲠᲝᲓᲔᲡᲐᲪ ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲛᲘᲛᲦᲕᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲡᲐᲛᲮᲔᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲣᲪᲔᲑ ᲙᲝᲜᲕᲘᲥᲘᲠᲘᲡ ᲐᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲕᲔᲚᲝᲑᲐ ᲐᲠᲐᲛᲘᲐᲡ. ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘ ᲠᲔᲒᲘᲝᲜᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲙᲐᲪᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲠᲐᲠᲛᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲕᲔᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ „ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ“ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲐᲓ ᲛᲘᲣᲗᲘᲗᲔᲑᲓᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲠᲘᲦᲕᲐ.

1931 ᲬᲚᲘᲡ Ა�პᲠᲘᲚᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲐᲜᲐᲨᲘ ᲛᲘᲓᲘᲓᲐ ᲡᲔᲠᲒᲝ.

ᲡᲔᲠᲒᲝ ᲡᲐᲐᲛᲭᲠᲝᲑᲨᲘ ᲓᲐᲓᲘᲓᲝᲓᲐ. ᲘᲒᲘ ᲛᲘᲓᲘᲓᲝᲓᲐ ᲛᲐᲠᲢᲝ, ᲛᲘᲡ ᲐᲠ ᲐᲮᲚᲓᲜᲔᲑᲘᲜ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲓᲐ ᲘᲜᲟᲘᲜᲔᲠᲔᲑᲘ, ᲘᲛᲘᲢᲝᲛ ᲠᲝᲛ ᲛᲐᲡ ᲣᲧᲕᲐᲠᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲘᲠᲘ ᲒᲐᲝᲒᲝ, ᲣᲜᲓᲝᲓᲐ ᲓᲐᲜᲔᲮᲐ ᲝᲑᲘᲔᲥᲢᲣᲠᲘ ᲡᲣᲠᲐᲗᲘ ᲓᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲡᲙᲕᲔᲚᲔᲑᲘ ᲒᲐᲛᲝᲧᲝᲤᲘᲡ.

ᲙᲝᲜᲕᲘᲥᲘᲠᲘ ᲣᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲓ ᲘᲓᲒᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲣᲪᲔᲑ ᲙᲝᲜᲕᲘᲥᲘᲠᲘᲡ ᲐᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲪᲝᲓᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐᲢᲣᲠᲘ ᲬᲐᲛᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘᲡ ᲓᲐ „ᲐᲖᲝᲕᲡᲢᲐᲚᲘᲡ“, ᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲑᲜᲔᲪᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲒᲠᲐᲜᲓᲘᲝᲖᲣᲚ, ᲒᲛᲘᲠᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲔᲨᲘ ᲘᲓᲒᲐ ᲡᲔᲠᲒᲝ—ᲛᲫᲘᲛᲔ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲪᲝᲓᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐᲢᲣᲠᲘ ᲬᲐᲛᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘᲡ ᲓᲐ „ᲐᲖᲝᲕᲡᲢᲐᲚᲘᲡ“, ᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲑᲜᲔᲪᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲒᲠᲐᲜᲓᲘᲝᲖᲣᲚ, ᲒᲛᲘᲠᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲔᲨᲘ ᲘᲓᲒᲐ ᲡᲔᲠᲒᲝ—ᲛᲫᲘᲛᲔ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲪᲝᲓᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐᲢᲣᲠᲘ ᲬᲐᲛᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘᲡ ᲓᲐ „ᲐᲖᲝᲕᲡᲢᲐᲚᲘᲡ“, ᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲑᲜᲔᲪᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲒᲠᲐᲜᲓᲘᲝᲖᲣᲚ, ᲒᲛᲘᲠᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲔᲨᲘ ᲘᲓᲒᲐ ᲡᲔᲠᲒᲝ—ᲛᲫᲘᲛᲔ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲪᲝᲓᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐᲢᲣᲠᲘ ᲬᲐᲛᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘᲡ ᲓᲐ „ᲐᲖᲝᲕᲡᲢᲐᲚᲘᲡ“, ᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲑᲜᲔᲪᲙᲘᲡ, ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲒᲠᲐᲜᲓᲘᲝᲖᲣᲚ, ᲒᲛᲘᲠᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲔᲨᲘ ᲘᲓᲒᲐ ᲡᲔᲠᲒᲝ—ᲛᲫᲘᲛᲔ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲘᲡᲔᲑᲘᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲕᲘᲪᲝᲓᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲐᲢᲣᲠᲘ ᲬᲐᲛᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ, ᲐᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ. ᲛᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ ᲔᲖᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲛᲑᲘᲗ ᲛᲘᲮᲕᲓᲘᲗ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲐᲡ ᲐᲠ ᲨᲔᲫᲚᲘᲐ ᲐᲠ ᲔᲘᲔᲑᲘᲡ, — ᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲝ ᲘᲜᲓᲣᲡᲢᲠᲘᲘᲡ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ, ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.“ (ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ. ᲗᲮᲖ. Ტ. XXVII, ᲒᲕ. 417).

ᲔᲡ ᲝᲪᲜᲔᲑᲐ ᲐᲮᲓᲐ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲛᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲛᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲛᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲝᲑᲛᲐ, ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ ᲒᲐᲓᲐᲡᲕᲐ ᲓᲔᲞᲠᲝᲙᲘᲞᲡᲘ

ლიტვის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის XXII წლისთავი

16 თებერვალს ლიტვის რესპუბლიკამ აღნიშნა თავისი დამოუკიდებელი არსებობის 22 წლისთავი. ნაციონალური და სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა ლიტვამ, როგორც ბალტიისპირა მთელმა რიგმა სხვა ქვეყნებმაც, დიადი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების შედეგად მიიღო.

ლიტვის სახელმწიფო წარმოიშვა მიუხედავად იმისა, რომ ამას ეწინააღმდეგებოდნენ ვერსალის ორგანიზატორები — ინგლისი და საფრანგეთი. ლიტველი ხალხი იცავდა თავის დამოუკიდებლობას უთანასწორო ბრძოლაში პოლონელ დამპყრობელებთან და მათ მფარველებთან—ინგლისელ-ფრანგ იმპერიალისტებთან. საბჭოთა მთავრობამ 1920 წელს პირველმა იცნო ლიტვის რესპუბლიკა და დახმარების ხელი გაუწოდა მას. 1920 წლის 12 ივლისს რსფს რესპუბლიკასა და ლიტვას შორის ხელმოწერილ იქნა საზავო ხელშეკრულება. ამ ხელშეკრულებით ლიტვის შემადგენლობაში შევიდა ყოფილი ვილნოს გუბერნიის მნიშვნელოვანი ნაწილი და ქალაქი ვილნო, რომელიც ლიტვის კონსტიტუციით აღიარებულია ლიტვის დედაქალაქად.

პანების პოლონეთს, რომელსაც ინგლისელ-ფრანგი იმპერიალისტები აქეზებდნენ, არაერთხელ გამოუცხადა ლიტვის მიმართ დამპყრობლური მისწრაფებანი, 1920 წლის სექტემბერს ვილნოდან, წითელი ჯარის გასვლის შემდეგ ლიტვის მთავრობამ სუვალკში 7 ოქტომბერს ხელი მოაწერა შეთანხმებას პოლონეთთან სადემარკაციო ხაზის დადგენისა და საომარი მოქმედების შეწყვეტის შესახებ, ამასთანავე ვილნეშჩინა ლიტვას უნდა დარჩენოდა. მაგრამ მეორე დღესვე პოლონელი გენერლის ჟელიგოვსკის ბანდები შეიჭრნენ ვილნოს ოლქის ტერიტორიაზე და დაიპყრეს ლიტვის სახელმწიფოს მიწა-წყალი, მათ შორის ვილნო—ლიტველი ხალხის ძველი დედაქალაქი.

ინგლისმა და საფრანგეთმა დაადასტურეს პოლონეთის სამხედრო ხროვის ეს აშკარა მტაცებლობა. მაშინ მხოლოდ საბჭოთა მთავრობამ გამოსთქვა მტკიცე პროტესტი და განაცხადა, ვილნო პოლონურ ქალაქად არასოდეს არ მიმაჩნდაო.

ლიტვის რესპუბლიკის წარმოშობის მომენტიდან საბჭოთა კავშირი იცავდა ახალგაზრდა სახელმწიფოს სუვერენულ უფლებებს, დამოუკიდებლობასა და უშიშროებას.

სიცოცხლის უნარმოკლებული პოლონეთის სახელმწიფოს დანგრევით ახალი მდგომარეობა შეიქმნა. მამაცმა წითელმა არმიამ გაათავისუფლა პოლონელი პანების უღლის ქვეშ მყოფი ხალხები, გაათავისუფლა უკრაინელები, ბელორუსები და ლიტველები. წითელმა არმიამ თავისუფლება მიანიჭა აგრეთვე ქალაქ ვილნოს, რომელიც თითქმის 20 წლის წინათ დაიპყრეს პოლონელმა გენერლებმა.

პოლონეთის სახელმწიფოს დანგრევის შემდეგ წამოიჭრა სსრ კავშირის საზღვრების უშიშროების განმტკიცებისა და ლიტვის უშიშროების უზრუნველყოფის ახალი ამოცანები. ამ ამოცანებმა მკაფიო და კონკრეტული გამოხატულება ჰპოვეს სსრ კავშირსა და ლიტვას შორის ურთიერთ დახმარების შესახებ დადებულ პაქტში. ლიტვის რესპუბლიკისათვის ქალაქ ვილნოს და ვილნოს ოლქის გადაცემისა და საბჭოთა კავშირსა და ლიტვას შორის ურთიერთ დახმარების შესახებ 1939 წლის 10 ოქტომბერს ხელმოწერილმა ხელშეკრულებამ დააგვირგვინა ორივე ხალხის მეგობრობა, რომელიც ისტორიულად ვითარდებოდა.

ლიტველი ხალხი უდიდესი სიმპატიითა და სიხარულით შეეგება საბჭოთა კავშირის მშვიდობისმოყვარული პოლიტიკის ახალ გამოძეყავნებას. ლიტველი ხალხი დღესასწაულობს რა თავისი დამოუკიდებელი არსებობის XXII წლისთავს, ნათლად ხედავს, რომ მისი ისტორიული ბედიღბალი უაღრესად მჭიდროდ არის დაკავშირებული საბჭოთა კავშირთან კეთილმეზობლური შეგობრობის განვითარება-განმტკიცებასთან. სსრ კავშირმა ააცილა ბალტიისპირა ქვეყნებს საფრთხე ომისა, რაშიაც სურდა ჩაეთრია ისინი ინგლის-საფრანგეთის სამხედრო ბლოკს, რომელიც აპირებდა გამოეყენებინა ეს ქვეყნები პლაცდარმად სსრ კავშირის წინააღმდეგ.

მშვიდობიანობის თანმიმდევრობითმა პოლიტიკამ, რომელსაც სსრ კავშირი ატარებს და რომელმაც თავისი უაღრესად მკაფიო გამოხატულება ჰპოვა საბჭოთა კავშირ-ლიტვის ურთიერთ დახმარების ხელშეკრულებაში, შემდგომი ეკონომიური და კულტურული აყვავების ფართო შესაძლებლობა მისცა ლიტვას. სსრ კავშირსა და ლიტვას შორის დადებული ისტორიული ხელშეკრულება განამტკიცებს ლიტველი ხალხის რწმენას თავის მომავლისადმი.

გუდაუთის ბულვარი, სადაც 1905 წელს ს. ორჯონიკიძემ სიტყვა წარმოსთქვა.

ლიტვის რესპუბლიკის პრეზიდენტ სმეტონის გამოსვლა

კაუნასი, 16 თებერვალი (საკ-დესი). ლიტვის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის XXII წლისთავის გამო პრეზიდენტმა სმეტონამ რადიოთი წარმოსთქვა სიტყვა, რომლითაც მიმართა ლიტველ ხალხს. XXII წლისთავთან დაკავშირებით კაუნასში გამართულ დღესასწაულზე სიტყვა წარმოსთქვა ლიტვის ფინანსთა მინისტრმა გალვანაუსკასმა და ვილნოში—ლიტვის პრემიერ-მინისტრმა მერკისმა.

პიიპის გამოსვლა

ტალინი, 16 თებერვალი (საკ-დესი). დღეს ესტონეთ-ლიტვის საზოგადოების საზეიმო სხდომაზე ლიტვის დამოუკიდებლობის XXII წლისთავისადმი მიძღვნილი სიტყვა წარმოსთქვა ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა პიიპმა.

უნგრეთის პრესა გერმანია-საბჭოთა კავშირის სამეურნეო შეთანხმების შესახებ

ბუდაპეშტი, 16 თებერვალი (საკ-დესი). უნგრული გაზეთები კვლავ კომენტარს უკეთებენ გერმანია-საბჭოთა კავშირის სამეურნეო შეთანხმებას. „პესტერ ლოიდი“ სწერს, რომ საქმე ეხება ორ დიდ სახელმწიფოს შორის ეკონომიურ ურთიერთობის განმტკიცებას. ამან, საომარი ვითარების მიუხედავად, არ შეიძლება დიდი გავლენა არ მოახდინოს მსოფლიო ეკონომიკაზე. თავისი ბერლინელი კორესპონდენტის ცნობაში გაზეთი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ შეთანხმების ხელმოწერას ბერლინში დიდ პოლიტიკურ და ეკონომიურ მნიშვნელობას აკუთვნებენ.

გერინგის სიტყვა

ბერლინი, 16 თებერვალი (საკ-დესი). საინფორმაციო ბიურო იუწყება, რომ გუშინ გერინგმა სიტყვა წარმოსთქვა რადიოთი. აღნიშნა რა, რომ გერმანიის წინააღმდეგ ინგლისის ეკონომიურ ბლოკადას წარმატება არა აქვს, გერინგმა განაცხადა: „გერმანიის დამარცხება არ შეიძლება არც ეკონომიურად, არც სამხედრო მხრივ“. ჯერ კიდევ ომის წინ შეიქმნა გერმანიაში მარცვლეულისა და სხვა პროდუქტთა მარაგი. „მაგრამ, — სთქვა გერინგმა,—განვაგრძობთ რა ომს, არ შეგვიძლია მხოლოდდამხოლოდ ჩვენს მარაგს დავეყრდნოთ“. ყველაფერი უნდა გაკეთდეს პროდუქტთა წარმოების გასაადიდებლად. მან განაცხადა, რომ თესვის უზრუნველსაყოფად არმიიდან შვებულებას მიიღებს მრავალი სოფლის მეურნე. სოფლის მეურნეობაში უკვე მომუშავე სამხედრო ტყვეთა გარდა, გერმანიაში ჩამოყვანილი იქნება მილიონზე მეტი პოლონელი—სოფლის მეურნეობის მუშა. ზეთოვან კულტურათა ფართობი სულ ცოტა 200 ათასი ჰექტარით იქნება გადიდებული. სარძეო მეურნეობის სტიმულირების მიზნით, ლიტრი რძის ფასი გადიდდება 2 პფენიგით, გირვანქა კარაქის ფასი—20 პფენიგით. გერინგმა სიტყვა დაამთავრა მოწოდებით — მიაღწიონ წარმატებებს „1940 წლის სასოფლო-სამეურნეო ბრძოლაში“.

უკანასკნელი ცნობები

შვეციამ უარი სთქვა თეთრეულეთათვის სამხედრო დახმარების აღმოჩენაზე

ლონდონი, 17 თებერვალი (საკ-დესი). შვეციის მთავრობის მიერ პირველად გაკეთებულმა განცხადებამ იმის შესახებ, რომ ის უარს ამბობს მანერჰაიმისათვის სამხედრო დახმარების აღმოჩენაზე ღრმა შთაბეჭდილება მოახდინა ლონდონის წრეებში. ეს განცხადება მიაჩნიათ იმის ნაცვლად, რომ შვეციის მთავრობამ თავი არ მოიტყუა ამ უკანასკნელი კვირეების განმავლობაში საეჭვო წყაროებიდან გავრცელებული მოჟღერი ამბებით წითელი არმიის ძლიერების მიმართ. ლონდონის წრეების მთელი ყურადღება მიპყრობილია ტანერის გულახდილ განცხადებისკენ იმის შესახებ, რომ შესაძლებელია მან მიჰმართოს მოკავშირეებს ფინეთში ჯარის გაგზავნის შესახებ.

შვეციის მთავრობის მეორე განცხადება იმის შესახებ, რომ მას არ ზე გავლის ნებართვა არ მიეცემა.

შვეციის პრემიერ-მინისტრ განსონის განცხადება

სტოკჰოლმი, 17 თებერვალი (საკ-დესი). შვეციის დეპეშათა სააგენტო შემდეგს ცნობას გადმოგვცემს: „რათა განემარტა პრესის ცნობა იმის შესახებ, რომ ფინეთმა დახმარება სთხოვა შვეციას, შვეციის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ განსონმა განაცხადა: ფინეთის მთავრობამ მრავალჯერ სთხოვა შვეციის მთავრობას სხვადასხვა მასალის მიწოდების შესახებ. ჩვეულებრივად, ამ თხოვნის დაკმაყოფილება შეიძლებოდა. განხილულ იქნა აგრეთვე დაჭრილთა და ომის ინვალიდთა შვეციაში მკურნალობისა და შვეციიდან ფინეთში მუშების გაგზავნის საკითხი. ამის გამო მიღებულ იქნა ზომები. ფინეთის მთავრობის ზოგიერთმა წევრმა სტოკჰოლმში ყოფნის დროს აღძრა საკითხი ფინეთისათვის საკუთრივ სამხედრო დახმარების აღმოჩენისა. 13 თებერვალს ფინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა განიხილა ეს საკითხი შვეციის პრემიერ-მინისტრთან, საგარეო საქმეთა და სამხედრო მინისტრებთან ერთად. ფინეთის მხარემ სურვილი გამოსთქვა, რომ შვეციის სამხედრო ნაწილები გაგზავნილიყო ფინეთს. შვეციის მხარემ მოაგონა შვეციის მხრივ ფინეთისათვის დახმარების საკითხზე არსებულ იმ დირექტივათა შესახებ, რომლებიც ჩამოყალიბებულია, კერძოდ, პრემიერ-მინისტრის მიერ რიკსდაგისათვის 17 იანვარს წარდგენილ დეკლარაციაში, რამაც საერთო მოწონება მიიღო. არავითარი ცვლილება არ მომხდარა მაშინ ჩამოყალიბებულ თვალსაზრისში“.

რუმინეთის მინისტრთა საბჭოს დაღგენილება პოლონეთის ქონების რეკვიზიციის შესახებ

ბუქარესტი, 17 თებერვალი (საკ-დესი). თანახმად მინისტრთა საბჭოს დადგენილებისა, რომელიც გამოქვეყნებულია გაზეთ „მონიტორულ ოფიციალში“, ნაციონალური თავდაცვის, ავიაციისა და საზღვაო ფლოტის სამინისტროებს, აგრეთვე არმიის აღჭურვის სამინისტროს ნება დაერთოთ შეუდგნენ პოლონეთის ყოფილი სახელმწიფოს ქონებისა და იმ პოლონელ ლტოლვილთა კერძო საკუთრების დაუყოვნებლივს რეკვიზიციას, რომელნიც რუმინეთის ტერიტორიაზე იმყოფებიან.

ბულგარეთის ახალი მთავრობა

სოფია, 16 თებერვალი (საკ-დესი). პროფესორმა ფილოვმა შეადგინა ბულგარეთის ახალი კაბინეტი: პრემიერი და განათლების მინისტრი ფილოვი, საგარეო საქმეთა მინისტრი პოპოვი, შინაგან საქმეთა მინისტრი მაბრონსკი, გზათა მინისტრი გორანოვი.

დანარჩენი სამინისტროების სათავეში მთავრობის წინანდელი შემადგენლობის მინისტრები დარჩნენ.

ბულგარეთის პრემიერის განცხადება

სოფია, 16 თებერვალი (საკ-დესი). ბულგარეთის ახალმა პრემიერმა ფილოვმა პრესის წარმომადგენლებისათვის გაკეთებულ განცხადებაში ხაზგასმით აღნიშნა: „ახალი კაბინეტი, მცირეოდენი გამონაკლისით, იმავე შემადგენლობისაა, როგორიც იყო წინანდელი კაბინეტი, და განუხრელად განაგრძობს კოოსეევანოვის მთავრობის საგარეო და საშინაო პოლიტიკას“.

„ახალი კაბინეტის პოლიტიკა რამდენიმე სიტყვით რომ შევაჯამოთ, — აღნიშნა დასასრულ ფილოვმა,— შეიძლება ითქვას, რომ ეს პოლიტიკა შემდეგშიც მშვიდობიანობის, ნეიტრალიტეტის, შინაური სიმშვიდის, ნაციონალური ერთიანობის, ეკონომიური აღმავლობისა და კულტურული პროგრესის პოლიტიკა იქნება“.

ამერიკის დიპლომატების აქტიური მოქმედება ტალინში

ტალინი, 16 თებერვალი (საკ-დესი). რიგაში ორი დღის ყოფნის შემდეგ აქ ჩამოვიდა ამერიკის მოსკოველი ელჩი შტეინჰარდტი, რომელიც ტალინში 12-დან 14 თებერვლამდე დარჩა. მასთან ერთად ტალინში ჩამოვიდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩი ესტონეთსა და ლატვიაში უილეი (მისი მუდმივი ადგილსამყოფელია რიგა) და ამერიკის სტოკჰოლმის საელჩოს მდივანი. გაზეთ „უუს ესტი“ იუწყება, რომ ამერიკის ტალინის საელჩო ამ დღეებში აქტიური დიპლომატიური საქმიანობის ცენტრი იყო. 13 თებერვალს ამერიკის საელჩოში გამართულ ვახშამს დაესწრო აგრეთვე ადგილობრივი დიპლომატიური კორპუსის ნაწილი.

საბჭოთა კინოფილმ „გორკის ბავშვობის“ საზოგადოებრივი განსჯა კოპენჰაგენში

კოპენჰაგენი, 15 თებერვალი (საკ-დესი). გუშინ კოპენჰაგენის ერთერთ საუკეთესო კინოთეატრ „დაგმარში“ უჩვენეს საბჭოთა კინოფილმი „გორკის ბავშვობა“. კინოფილმის საზოგადოებრივი განსჯვის დროს, რაც მწერლებისა და ჟურნალისტებისათვის მოეწყო, გამოვიდა დანიის პრემიერ-მინისტრი სტაუნინგი, რომელმაც თავისი სიტყვა გორკის შემოქმედებას მიუძღვნა. დანიური პრესა, აღნიშნავს რა კინოფილმის მაღალ მხატვრულ ღირებულებას, სთვლის, რომ „გორკის ბავშვობა“ თეატრალური სეზონის შესანიშნავი მოვლენაა.

სერგოს სოფელი დღეს

ხარაგოულის რკინიგზის სადგურიდან 12 კილომეტრის მანძილზე, სურამის ქედის იმ ნაწილთან, რომელსაც „გაბმულ სერს“ ეძახიან, მდებარეობს სოფ. ღორეშა.

აქ, ამ სოფელში 1886 წლის 28 ოქტომბერს დაიბადა ლენინ-სტალინის პარტიის ერთგული შვილი, შრომელთა საქმისათვის თავდადებული მებრძოლი, გრიგოლ (სერგო) კონსტანტინეს-ძე ორჯონიკიძე.

„სოფ. ღორეშაში გაატარა სერგომ ბავშვობის წლები. პატარა სერგო სხვა ბავშვებისაგან განირჩეოდა ნიჭითა და გამჭრიახობით“,—ასე იგონებს სერგოს ბავშვობას მისი პირველი მასწავლებელი ბესარიონ ხარიტონის-ძე ციცქნეშვილი.

იმ დროს აუტანელი იყო სოფ. ღორეშის გლეხთა მდგომარეობა. დღედაღამე შრომა, სიღუხჭირე და სიღატაკე, შიმშილი და სიტიტელე, ბოქაულისა და ურიადნიკის მათრახი—აი რა იყო მშრომელთა ხვედრი მაშინ.

სიბნელე და უკულტურობა მეფობდა ღორეშაში. სოფლის თვალსაჩინო ადგილებზე ეკლესია და ბობოლა გლეხების სახლები იდგა.

ეკლესიის გვერდით ნახევრად დანგრეულ შენობაში მოთავსებული იყო სამრევლო სკოლა. ამ სკოლაში სწავლობდა ამხანაგი სერგო.

სულ სხვა სოფელი ღორეშა დღეს. ოქტომბრის დიდი სოციალისტური რევოლუციის ძლევამოსილმა სხივებმა ღორეშაც ააელვარა. კოლექტიურმა შრომამ ძირფესვიანად შეუცვალა სოფელს სახე. ინდივიდუალური, ლატაკი მეურნეობების ნაცვლად, ახლა ღორეშაში სამი დიდი კოლმეურნეობაა. ერთ მათგანს, ღორეშის მეორე უბნის კოლმეურნეობას, ღორეშელებმა თავის თანამემამულის—**დიდი** რევოლუციონერის სერგო ორჯონიკიძის სახელი უწოდეს.

საკოლმეურნეო შრომამ ღორეშელი გლეხობა შეძლებული ცხოვრების მტკიცე გზაზე დააყენა. ვარლამ კაპანაძე, ლუარსაბ კუტუბაიძე, ონისიმე კაპანაძე, დავით გელაშვილი და სხვები ახლა შეძლებულად, კულტურულად და ბედნიერად ცხოვრობენ. ქოხსაბები შეიცვალა ლამაზი ოდებით. შამპანური ჯიშის ვენახები ამშვენებს სოფელს. გასულ წელს ღორეშის მშრომელებმა აიღეს 19-ოთახიანი ქვის ლამაზი ორსართულიანი სკოლის შენობა, მასში 368 მოწაფე სწავლობს. ამას გარდა, ღორეშაში ახლა ორი დაწყებითი სკოლაა. სოფლის სამივე სკოლაში 21 მასწავლებელი მუშაობს. სოფელში არის აგრეთვე სასოფლო კლუბი და მდიდარი ბიბლიოთეკა, სეანქიმო პუნქტი და საშობაო სახლი.

წინათ აქ ჭრაქიც ენატრებოდათ, მალე ილიჩის ნათურა გაანთებს ღორეშას. 200-ცხენისძალიანი ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა უახლოეს ხანში დამთავრდება.

საბჭოთა ხელისუფლების დახმარებით სოფელმა ღორეშამ ქვეყანას მისცა საამყო ადამიანები—ექიმები: აკაკი იჩქიტიძე, ეროშოგენ კურტანიძე, კალენიკე მეხუთრაძე, ინფინრები: ვლადიმერ კურტანიძე, ვალიკო იჩქიტიძე, დავით ორჯონიკიძე, ზურაბ ორჯონიკიძე, პედაგოგები: არისტოკლე რამიშვილი, ვალიკო კურტანიძე, ვლადიმერ მჭედლიძე, ვეფო ბაჩიჩილაძე, ვლადიმერ გაჩიჩილაძე, ნადია იჩქიტიძე, გიორგი ორჯონიკიძე და სხვ.

ღორეშაში კულტურული ცხოვრება დუღს, ოჯახებში პატეფონები, მანდოლინები და გიტარები ეღერენ.

მთელი საბჭოთა კავშირის ხალხებთან ერთად, ღორეშის მშრომელებს მუდამ ემახსოვრებათ ძვირფასი **სერგოს** სახელი.

დავ. გაბრიაძე
ა. ჯანკვეტაძე

გაუფრთხილებლობით ბავშვებს

ქალაქის ტრანსპორტი, რომელიც უკანასკნელ წლებში ძლიერ გაიზარდა, მისი მძღოლებისა და მოქალაქეებისაგან მოითხოვს დიდ სიფრთხილეს. მიუხედავად ამისა, თბილისში ჯერ კიდევ ხშირია უბედური შემთხვევები. ეს შემთხვევები უმეტეს ნაწილად ხდება თვით მოქალაქეთა გაუფრთხილებლობის შედეგად.

უბედურ შემთხვევათა დიდი პროცენტი მოდის ბავშვებზე.

ქუჩაში ხშირად შეიძლება უფროსების მიერ უმეთვალყურეოდ მიტოვებული ბავშვების დანახვა. მიტოვებული ბავშვები თამაშობენ ფეხბურთს, ან ცურაავენ ასფალტზე, და საკუთარი გაუფრთხილებლობის მსხვერპლნი ხდებიან, ვარდებიან ავტომანქანების ან ტრამვაის ვაგონების ქვეშ. ბავშვები მართავენ უფრო საშიშ გასართობებსაც, როგორც, მაგალითად, შეჯდომა ტრამვაის ბუფერებზე, ტრამვაიზე შეხტომა და ჩამოხტომა მოძრაობის დროს და სხვ. ეს „თამაში“ მეტწილად სავალალოდ თავდება.

12 თებერვალს ნეკრასოვის ქუჩაზე გაქანებულ ტრამვაიზე შეხტომის ცდისას ბავშვი ვაგონქვეშ ჩავარდა 15 წლის გოგიჩაშვილი. მას ტრამვაის ორივე ფეხი გადასჭრა. ბიჭი მალე გარდაიცვალა.

14 თებერვალს დაიღუპა 11 წლის ბიჭი ზ. კაპანაძე—მე-24 სკოლის მე-3 კლასის მოწაფე. ზ. კაპანაძე 5 დეკემბრის საფეხლობის ქუჩაზე ჩამოხტა ტრამვაიდან, არ მოიხედა, ისე დაიარა ქუჩის გადაღლა, რის შედეგად ჩავარდა ავტომობილის ქვეშ. კაპანაძე მძიმედ დაშავდა. იგი წაიყვანეს ქალაქის 1-ლ საავადმყოფოში, სადაც მალე გარდაიცვალა.

ეს შემთხვევები საგანგაშო სიგნალია.

მშობლები ვალდებული არიან ჩააგონონ თავიანთ ბავშვებს, რომ საჭიროა ქუჩაში მოძრაობის ძირითადი წესების დაცვა, და არ უნდა მიატოვონ ბავშვები უმეთვალყურეოდ ქუჩაში.

სკოლამ, კომკავშირმა და პიონერულმა ორგანიზაციებმა უნდა გააძლიერონ აღმზრდელობითი მუშაობა ბავშვებს შორის.

ვ. სუხიაშვილი.

მწერალთა კლუბში

20 თებერვალს, საღამოს 8 საათზე, მწერალთა კლუბში გამართება წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის 22 წლისთავისა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 19 წლისთავისადმი მიძღვნილი დიდი საღამო.

მოხსენებას გააკეთებს ამხ. ირაკლი აბაშიძე.

სიტყვებით გამოვლენ მწერლები: დ. შენგელაია, ი. ვაკელი, ი. ლისაშვილი, ალ. ჭეიშვილი.

ლექსებს წაიკითხავენ პოეტები: ალ. აბაშელი, გრ. აბაშიძე, კ. ბობოხიძე, ვ. გაფრინდაშვილი, ალ. გომიაშვილი, რ. გვეტაძე, ვ. გორგაძე, ს. ეფული, კ. კალაძე, გ. კაკახიძე, გ. ლეონიძე, ალ. მაშავილი, ი. მოსაშვილი, გ. ტაბიძე, გ. ქუჩიშვილი, ს. შანშიაშვილი, ი. ხოშტარია.

დასასრულ გამართება კონცერტი, რომელშიაც მონაწილეობას მიიღებენ: ეკ. სოხაძე, დ. გამრეკელი, ნ. ხარაძე, კ. ყიბელი და ზ. სვანიძე.

შესვლა მოსაწვევი ბარათებით.

სახელმწიფო საზამთრო თეატრი
პლეხანოვის პროსპ. № 123
ტელ. 3-66-01

18—19 თებერვალს
დანიელ ოლენინის
სიმღერების და ბოშური რომანსების სამი საღამო
დაწერილებით აფიშებში

დასაწყისი საღ. 9 საათზე.
ბილეთები იყიდება დილის 11 ს-დან 3 ს-მდე, საღამოს 6 ს-დან 10 ს-მდე.

სახელმწიფო ცირკი
ტელ. 3 60 62

18 თებერვალს
საცირკო სანახაობა
მე-9 მხატვრულ-შემოქმედებითი საცირკო დასის უკანასკნელი გასტროლი
ატრაქციონი!! **სოფია მარჩენის**
უკანასკნელი გამოსვლა თავისი ასისტენტებით
დასაწყისი საღ. 8 ს, 30 წ.

18 თებერვალს **ორი წარმოდგენა**
დღისით. დასაწყისი პირველისა 12 ს., მეორისა—2 ს. 30 წ.

შემდეგი წარმოდგენა 24 თებერვალს
ახალი პროგრამით.

19 თებერვალს **განსაკუთრებული** დანშნულება **უკანასკნელი წარმოდგენა**
ცირკის კელი შენობის დახურვა
გასაკუთრებით ვრცელი პროგრამა
3 დიდ განყოფილებად.
უკანასკნელად მე 9 მხატვრულ-შემოქმედებითი საცირკო დასის სრული შემადგენლობა
ატრაქციონი!! **სოფია მარჩენი**
თავისი ასისტენტებით
დასაწყისი საღამოს 8 ს. 30 წ.
კონტრამარკები და მუდმივი ადგილები ძალაში არ არის.

დაკარგულია სადგურ ხაშურის მე-7 საექიმო უბნის მრგვალი ბეჭედი ჩ. გ. 5216

დაკარგულია კიროვის სახელობის რაიონის საბინაო სამმართველოს მრგვალი ბეჭედი. ჩ. გ. 5243

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო თეატრი

18 თებერვალს	20 თებერვალს	21 თებერვალს
მუდმ. ადგ. ტალ. № 120	მუდმ. ადგ. ტალ. № 121	მუდმ. ადგ. ტალ. № 122 5 ან. 8 წარ.
დაისი	**ქეთო და კოტე**	1. **ჯამბაზები** 2. **ბალეტიკარის შაძრევანი** (1 მოქმ.)

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ჯალალინა, კაზანჯევი, ვაშაკიძე, კიკიანი, ციციკიძე, ხუციშვილი, ნაკაიძე, შვარცმანი, ქიქოძე, ჩერკეზოვა, წილოსანი იუწყებიან „რწ“-ს პოლიკლინიკის თანამშრომელ **თამარ დვალიძის** მამის
ალექსანდრე სიმონის-ძე შავდიას
გარდაცვალებას. 5239

25 თებერვლის ქ. № 6 სახლში მცხოვრები მეზობლები თანაგრძნობას უცხადებენ ექიმ ხათრიძის ოჯახს
მარიამ ალოიზის-ასულ შამირანაშვილის
გარდაცვალების გამო. 5247

შვილი მარო, შვილიშვილი ლეონიკო აბაშიძეები იუწყებიან საყვარელ
კონსტანტინე პეტრეს-ძე იმნაიძის
გარდაცვალებას. გამოსვენება 18/II 6 ს., ბათუმის ქ. 16, სადგურზე, დაკრძალვა ლანჩხუთში. 5252

შვილები ლელი, სონია, მირიან, ეანონ, რძლები ოლიკო, თამარ, სიძე ვ. ჩჩატარაშვილი, შვილიშვილები იუწყებიან, რომ 20/II 5 ს. სოფ.ქულს სასაფლაოზე ბათუმში დანიშნულია
ილისაბედ ზურაბის-ასულ ხუხუნაშვილის
პანაშვიდი. 5253

მე-4 საშუალო სკოლის პედაგოგები და თანამშრომლები იუწყებიან ამავე სკოლის მასწავლებელ გიფო ბანძალაძის საყვარელი დედის
კატოს
გარდაცვალებას. 5237

სახკონსერვატორიის დირექცია, ადგილკომი და ტექნიკური პერსონალი იუწყებიან თანამშრომელ ბაბილინა ლეონავას მამის
პოტრეილ ლეონავას
გარდაცვალებას. 5241

ამხანაგები თ. გოგოლაშვილი, თ. ფხაკაძე, გ. სვანიძე, კ. გუდიაშვილი, შ. წერეთელი, ა. მაჭავარიანი. კ. ჭიაურელი, დ. მირცხულავა, ბ. ბარნაბიშვილი იუწყებიან ქეთევან შამირანაშვილის საყვარელი დედის
მარიამ ალოიზის-ასულ შამირანაშვილის
გარდაცვალებას. 5236

დედა მანუჟა, ცოლი იულია, შვილები ქეთო, ლეილა, ძმა სევერიანე ცოლით ლიუბათი, დისწული ლეილა ბახტაძეები იუწყებიან
ალექსანდრე (საშა) იასონის-ძე ბახტაძის
გარდაცვალებას. გამოსვენება 20/II 4½ ს. ათაბერგოვის, 35. 5242

თბილისის ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტის აგილ. მრეწველობის განყოფილების თანამშრომლები იუწყებიან გამგის მოადგილის ამხ. გიორგი თხელიძის მამის
ბესარიონ თხელიძის
გარდაცვალებას. 5244

ბიძა კოლია, ბიცოლა რებეკა, ბიძაშვილები კორნელი მეუღლე თამარით, ზინა, სერგო ბახტაძეები იუწყებიან დაუვიწყარ
ალექსანდრე (საშა) იასონის-ძე ბახტაძის
გარდაცვალებას. გამოსვენება 20/II 4½ ს. ათარბეგოვის, 35. 5245

დამწუხრებულნი: შვილები ფაცერა, ლუბა, ჭიჭიკო, მანიკო, ქინცო, რძალი ლილი, სიძეები: გაბო მოწონელიძე, შალვა გვენეტაძე, შვილიშვილი ბელა იუწყებიან
მინადორა სიმონის-ასულ ბანჯანელიშვილის
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 18/II, საღ. 7 ს. ანაგის, 18.

მარჯანიშვილის თეატრში
ერთ ერთ ახალი პიესა

ქ. მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში ამ დღეებში გვიჩვენებს სეზონის პირველ პრემიერას — სარდუს პიესა „მადამ სან-ჟენს“, რომელიც თარგმნილია თ. გურტოლის, მიერ (ეს პიესა ქართულ სცენაზე წარმატებით იდგმებოდა წარსულშიც: მაშინ ნაპოლეონის როლში გამოდიოდა ქართული სცენის კორიფე კოტე მესხი).

ქ. მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში პიესას სდგამს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ბ. გამრეკელი, დეკორაციული გაფორმება ეკუთვნის ორდენოსან მხატვარს ე. ახვლედიანს, მუსიკა—ილია ბარამიშვილს.

მთავარ როლებს ასრულებენ: თ. ჭავჭავაძე (მადამ სან-ჟენ), ს. ზაქარაიძე და ა. გომელაური (ლეფევრი), პ. კობახიძე და კ. ქვანტალიანი (ფუშე), ვ. გოძიაშვილი და შ. გომელაური (ნაპოლეონი), ა. ომიაძე და მ. გელაძე (გრაფი ნიპაური) და სხვ.

○

მარტის პირველ რიცხვებში თეატრი დასდგამს უშანგი ჩხეიძის პიესა „გიორგი საკაძეს“. თეატრის შემოქმედებითი კოლექტივი დიდი ხანია მუშაობს ამ დადგმის განხორციელებაზე.

ამ პიესაში მთავარ როლებს ასრულებენ: შ. ღამბაშიძე (ვ. საკაძე), ვ. ანჯაფარიძე (მზეკინარი), ე. დონაური და თ. ქავქავაძე (საკაძის დედა), ე. ჩერქეზიშვილი (ქავთარ ორბელის დედა), შ. გოგოლაური (ზურაბ ერისთავი) და აგრეთვე ახალგაზრდა მსახიობები: ი. ქოქოშვილი, ლ. შატბერაშვილი, შ. ბეგალიშვილი, ნ. ანთაძე და სხვ.

პიესას სდგამს რეჟისორი ვ. ქუშიტაშვილი, დეკორაციული გაფორმება ეკუთვნის მხატვარ ს. ქობულაძეს, მუსიკა დაწერილია კ. მელიქნეთუხუცესის მიერ. კოსტიუმები და გრიმი გაკეთებულია მხატვარ დარეჯან ძნელაძის მიერ.

კონსულტანტად მუშაობდა პროფ. შ. ამირანაშვილი (საქდესი).

გორის თეატრის მეორე პრემიერა

გორის სახელმწიფო თეატრი 20 თებერვალს მორიგ პრემიერად უჩვენებს კოჩარიანის „ბრმა მუსიკოსს“. მთავარ როლებს ასრულებენ: არამს—შერაზადაშვილი და ალუღიშვილი, ანიადას—რესპ. დამსახ. არტისტი აბაშიძე, მუსიანს—ახლნიაშვილი და არაქელოვი, ელენას—ამირამიშვილი და ალღაძე, ალექსანდრეს — კალანდარიშვილი და ქორნელი, მიშას—ბახტაძე, გაიუშას—ბერიოზაშვილი და ნინონი. დადგმა ეკუთვნის ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს პ. ფრანგიშვილს, მხატვრული გაფორმება—ა. ეორდანიასი, მუსიკა—გოგნიაშვილისა.

„ძალად ექიმი“ თელავის თეატრში

თელავის სახელმწიფო თეატრმა წელს მორიგ პრემიერად დასდგა მოლიერის სამმოქმედებიანი კომედია „ძალად ექიმი“. მთავარ როლებს ასრულებენ: ვ. ჩელთისპირელი (ჟერონტი), ა. კუპატაძე (სგანარელი), პ. ახვლედიანი (ლეანდრი), ნ. ასტვაცატუროვი (ტიბო) და სხვ. პიესა დადგა ახალგაზრდა რეჟისორმა გრ. კეკელიშვილმა, მხატვრულად გაფორმა დ. ბალარაჯიშვილმა.

შ. მაჭავარიანი

20 თებერვალს, საღამოს 8 საათზე, საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის **ლ. კეცხოველის** სახელობის **პარტიული პროპაგანდის სახლში** შესდგება პროფ. **ათაბეგოვის ლექცია** რუსულ ენაზე; **თემა—„ფინეთის პოლიტიკურ-ეკონომიური მიმოხილვა“.**

დღეს თეატრებსა და კინოებში

**თეატ